

11. Juni 2026

FM2026/114

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at gennemføre en samlet analyse af mulige nye indtægtskilder til Grønland med henblik på at styrke landets økonomi og reducere afhængigheden af bloktilskuddet. Analysen skal forelægges Inatsisartut inden FM27.

(Medlem af Inatsisartut Erik Jensen, Siumut)

Først vil jeg takke medlem af Inatsisartut Erik Jensen for fremlæggelsen af dette forslag.

Dette forslag handler om økonomi. Men det handler ikke kun om økonomi. Det handler også om, hvordan vi ønsker at forme fremtiden for vores land. Det handler om, hvordan vi kan styrke Grønlands økonomi og skabe et fundament for, at landet i højere grad kan stå på egne ben.

Grønland er i dag baseret på fiskerierhvervet og bloktilskuddet fra Danmark. Fiskeriet er fortsat det vigtigste grundlag for vores økonomi, og det vil det også være fremover. Men vi ved samtidig, at det er nødvendigt at udvide vores erhvervs-mæssige fundament med henblik på fremtiden. Derfor er det naturligt, at nye muligheder undersøges, og at forskellige potentielle indtægtskilder i landet vurderes samlet.

Men fra Siumuts side mener vi, at det vigtigste spørgsmål i denne debat er:

Hvad gør et land rigt?

Der findes kun ét svar.

Mennesker.

Et lands økonomi skabes ikke af mineraler, fisk eller turistmuligheder alene. Alle disse får først værdi gennem menneskers arbejde.

Fiskeren fisker.

Arbejderen producerer.

Håndværkeren bygger.

Pædagogen udvikler børn.

Sundhedsmedarbejderen bidrager til borgernes sundhed.

Den erhvervsdrivende skaber handel.

Det er gennem menneskers arbejde, at der skabes merværdi.

Derfor tager et lands velstand ikke sit udgangspunkt i ressourcerne. Et lands velstand tager sit udgangspunkt i borgernes kompetencer, arbejdsvilje, uddannelse og muligheder.

Derfor er vi i Siumut enige i det vigtige forhold, som forslagsstilleren fremhæver i sin begrundelse. Nogle af de største barrierer for indtægtsmuligheder findes ikke uden for landet. De findes ofte hos os selv. De findes i lovgivningen, i beslutningerne og i de rammer, vi skaber for erhvervslivet.

I Naalakkersuisuts svarbemærkninger bemærker vi, at fokus i høj grad rettes mod EU og Danmark. Dette finder vi i Siumut utilfredsstillende, da vi mener, at man også bør søge muligheder på den anden side af verden. Hvordan skal vi forstå den tydelige prioritering af Danmark og EU i forhold til handel?

I mange år er værdiforøgelsen af vores egne ressourcer sket uden for Grønland. Fisk, skaldyr og andre produkter eksporteres fra Grønland og forarbejdes i andre lande, hvor de tilføjes værdi og skaber arbejdspladser. Derfor mener vi i Siumut, at der er behov for mere værdiskabelse i Grønland.

Debatten om økonomi handler ofte om, hvordan pengene skal fordeles. Men i Siumut mener vi, at de vigtigste spørgsmål bør være:

Hvordan kan vi skabe mere merværdi?

Hvordan kan vi skabe flere arbejdspladser?

Hvordan kan vi skabe mere erhvervsaktivitet?

Hvordan kan vi udnytte borgernes kompetencer bedre?

For det, der kan fordeles, kan først skabes, når der er skabt merværdi. Fra Siumuts side skal det også understreges, at debatten om selvstændighed ikke kun handler om økonomi.

Selvstændighed opnås ikke alene gennem Inatsisartuts beslutninger.

Selvstændighed opnås gennem borgernes arbejde.

Hvis Grønland skal opnå fuld selvstændighed, kan det kun ske, hvis flere borgere kommer i arbejde, flere bliver erhvervsaktive, flere etablerer virksomheder, og flere bidrager til værdiskabelsen. Samtidig kan tilrejsende arbejdskraft begrænses, og økonomien styrkes, hvis det bliver mere attraktivt at arbejde gennem skatte- og fradragsordninger.

Vores lands selvstændighed skal ikke alene skabes af politikere.

Borgerne skal skabe selvstændigheden.

Fiskerne.

Håndværkerne.

Medarbejderne i virksomhederne.

De erhvervsdrivende.

Pædagogerne.

Lærerne.

Sundhedsmedarbejderne.

Alle borgere.

Derfor betragter Siumut dette forslag som særdeles vigtigt.

En sådan undersøgelse handler ikke kun om at finde nye muligheder. Den skal også synliggøre, hvad der udgør barrierer, hvilke love der bør ændres, hvad der kan lette vilkårene for erhvervslivet, og hvad der kan skabe flere arbejdspladser i Grønland.

Afslutningsvis vil jeg sige, at Siumut mener, at Grønland har mange muligheder. Men muligheder kommer først samfundet til gavn, når de identificeres, vurderes og omsættes til beslutninger. Derfor er det helt naturligt, at Naalakkersuisut gennemfører en grundig undersøgelse af alle potentielle nye indtægtskilder i landet samlet set.

Fisk skal værdiforøges, før de eksporteres, og dette skal ske gennem produktion baseret på ren vandkraft. Ligeledes skal det sikres, at kvoterne udnyttes fuldt ud. Som eksempel kan nævnes, at den nye udbudsproces for kvoter bør gennemføres hurtigere, hvis landet skal opnå større økonomiske gevinster.

Ved at indføre en daglig afgift for passagerer på krydstogtskibe. Miljøet, vores land, isbjergene, fjordene, hvalerne, menneskene og landskabet har værdi og vil kunne skabe betydelige indtægter til befolkningen.

At anvende overskydende vandkraft til produktion, som kan eksporteres og skabe indtægter, er en investering i fremtiden.

Gennem tillægsaftaler på forsvarsområdet bør brugen af vores land i højere grad blive genstand for betaling.

Vand skal få en central rolle som en vigtig ressource og et produkt.

Der skal skabes bedre muligheder for grønlandske kulturelle og kreative skabere, som rummer et stort potentiale.

Men vigtigst af alt skal vi huske:

Vores lands velstand skabes ikke af ressourcerne alene, men af borgernes kompetencer, arbejde og værdiskabelse.

Og selvstændighed kan kun opnås gennem borgerne.

Derfor støtter Siumut forslaget.